

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 ft - kr.
Félre . . . . . 5 . . . . .
Negyedévre . . . . . 2 . . . . . 50 . . . . .
Egy hónapra . . . . . 1 . . . . .
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRÖNOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többeszer
hirdetések alkuszint jutányos áron vételnek fel.

Gyermek-védő egyesület és lelenczház Debreczenben.

Debreczen, szept. 24.

Istennek legyen hála és dicsőség azért a szép és nemes munkáért, a mit Debreczen város társadalma a tegnapi vasárnapon végzett.

A mire közéletünk kiváló alakjai már évek óta törekedtek; a mi társadalmunknak már régóta égető szüksége volt; a minek hiányát selymettél idáig a gyámoltalan árvák, a szerencsétlen elhagyatottak, a kenyéroket véres verejtékkel kereső munkás családok: a tegnapi napon a megvalósulás útjára lépett.

Megdobbant a társadalom érző szive s egy akaratban egyesült, hogy helyre pótolja az évek eddigi mulasztását s hogy menhelyet teremtsen az árváknak, az erkölcsileg elhagyott gyermekeknek, hogy társadalmi védelmet nyújtson a jövő reményeinek: a gyermekeknek.

Sehol sem oly nagy a gyermekhalandóság, mint nálunk. Méltán szállt el a tanjáról a költő sóhaja:

»Szomorú szívemmel a temetőt járom
Apró sírhalmokkal tele van, te . . .
Magyarság fájának mennyi levele le

S az erkölcsileg elzúllott gyermekek ijesztő nagy számmal népesítik meg a büntető törvényszék csarnokát a börtönöket és javítóintézeteket. Mind ez miért? Mert nálunk a gyer-

mekek nem részesültek idáig kellő védelemben.

Mennyi az elvetélt, a kitétt, az eldobott csecsemők száma; hányat sodor kora sirba a kellő ápolás hiánya; hány ezer lesz szerencsétlenség áldozata a miatt, mert szegény szülei munkára men-
vén, nem hagyják kis gyermekeiket kellő gondozás alatt; hány kerül az anyal-
csinálók hyéna körmei közé s mindez a borzasztó züllés és pusztulás, míg egyfelől a társadalom égő sebe és szegénye: másfelől gyengíti a mi magyar fajunk és nemzetünk élő fáját, melynek megbecsülhetetlenül drága minden kis rügye, levele.

Ennek a társadalmi bajnak orvoslására gyűlt össze Debreczen társadalma tegnap a városháza nagytermében s egyhangulag kimondotta a közéletünk legjobbjából alakult értekezlet, hogy Debreczen sz. kir. város védnök-sége alatt lelenczházak kapcsolatos gyermekvédő egyesületet alakítsa az alapszabályokat nagy gondnal és körültekintéssel nyomban meg is alkotta.

Elhatározta továbbá az értekezlet, hogy védnökül az első sorban érdekelt Debreczen várost kéri föl azzal, hogy e nagy és nemes célhoz már a jövő évi költségvetés keretébe beillesztendő 20,000 korona áldozattal járuljon.

Megvagyunk győződve, hogy Debreczen sz. kir. város közgyűlése nem marad mögötte nemes elhatározás és

áldozatkészség dolgában a társadalmi mozgalomnak s újabb bizonyítékát fogja szolgáltatni annak, hogy van helyes érzéke a társadalom bajainak fölismerésére van készsége és ereje azok elhárítására, szóval, hogy ismeri mindennél szentebb kötelességét.

Örömkönyek csillogtak szemekben, midőn e nemes munkának előkészítésében rang-, vallás- és nemi különbség nélkül együtt szemléltettük Debreczen társadalmának színét-javát.

Istené az áldás és dicsőség, de az elismerés babérkoszorujából egy-egy levél jut mindazoknak, kik részt kérnek magoknak a világegyetem nagy építő-mesterének tetszése szerint készülő e nemes és szép munkából! Árvák imája, inséggel küzdők hálája, elhagyatottságtól megszabadult lelkek áldása kíséri e derék munkát, melyet koronázzou mielőbb a legfényesebb, legjobb siker!

B. J.

Magáról az értekezletről a következőket írja tudósítónk:

A lelenczház kapcsolatos gyermek-védő egyesület alakítása ügyében népes értekezlet volt tegnap déle 5 ót fél 11 órakor a városháza nagy termében gróf De g e n f e l d József főispán előslele mellett.

Nők és férfiak, társadalmuk és közéletünk legismertebb alakjai majdnem zsufolásig megtöltötték a városháza tagas nagy termét, élénk bizonyosságot szolgáltatva arról, hogy a tárgyalandó kérdés nagy horderejét megértették s szívükre vették.

A doktor kisasszony.

A »Debreczen« tárczája.

Írta: **MÁRTON GABY.**

Szép nem volt, azaz a mai szépségek köze lehetett sorozni, inkább nagyon érdekes, szerfölött elegáns és mindig feltűnő . . .

Feltűnőve pedig nem ríktó öltözékei és talán kaczer viseledéere tette, mint azt már mi ugy gondolnók. Jó izlással megvalasztott de mindég nagyon egyszerű ruhái finom elegantiával simultak pompás termetére. Nyugodt keresetlen és határozott modora, metsző, hideg tekintete a leghevülenebb emberben is megfagyasztja a vér.

Minden nyilvános helyen megjelent, mindent megfigyelt néha-néha jegyzet par szót az örökke náia levő recept könyvecskébe, s aztán minden feltűnésnt kerülve tavozott.

A doktor kisasszony neve Darkó Mara — kiseretében minden alkalommal egy magas fiatalembert látunk, kit ő egész bizalmasan csak Akosnak szólított, Hogy ez fivére, rokona avagy csak barátja ismerőse volt e sokáig nem tudta senki se, pedig az egész város érdeklődésének központja ezuttal a doctor kisasszony es az ő titokzatos kísérője volt.

Darkó Ma ra mint egyik bécsi egyetem jelesen végzett növendéke, külföldi tanulmány-
utjáról visszatérve a mi városunkban határozta

el letelepedését. Mivel pedig a hölgy doktorok manapság még nagyon ritkák, természetesen már érkezésének pusztá híre óriási szonációt keltett.

S míg itt az emberek egyebbről sem beszéltek, mint róla, es ha ket ember összetalálkozott egész biztos, hogy rajta kezdtek a diskurzust.

— Hallottad már?
— Mit?
— Ma délután a negyórás-al jön.
— Ki?
— Hát a doktor kisasszony.
— Ugy? Te mit gondolsz, milyen idős lehet ez a kölyg? Fogalmam sincs róla.
— Biztos forrásból tudom, hogy huszonhat.

— És hajadon?
— Persze.

No pajtás, egy huszonhat éves leányról — aki melleleg az összes gyógytudományok tudosa, nem sok szépséget tétélezek föl.

És sem, azonban majd meglátjuk, fő az hogy érte a mesterségét.

— Szervusz, viszontlátásra.

— A vasutnál!

Addig Darkó Mara nyugodtan legelteté okos, mély tűzü szürke szemait a vidék szépségein. Sötétzöld uti ruhája élénk ellentétben áll a piros bársony ülésel s classzikus szo-

borszerű alakját egész remekségében tünteti el. Kezében Herczegh Ferencznek az »Első fecske« című novelláját tartva.

Vele szemközt ül barátja a már említett fiatal férfi szintén olvasásba merülve.

Együtt végeztek az egyetemet es mint elválhatatlan hű barátok, egy városba jönnek megállapítani jövőjüket. Szinte látom mint mosolyognak önök ezen, persze az emberek mindég szeretnek emberarsaikról rosszat feltételezni, s így megállapították, hogy igaz tiszta barátság férfi és nő között nem létezhetik.

S ezek itt azért is bebizonyították az ellenkezőt. Sz rétték egymást ideális, őzietlen baráti szeretettel es mindenekfölött tiszteltek egymás esztét, szellemet tudását.

Mara ezüst cigaretta dobozából kivett egy vékony szivarkát es ragujtott, az égő gyufával kezében megkínálta a ferfit is. Majd gunyos mosolylyal a könyvére mutatott:

— Olvasta?

— Olvastam . . . És nagyon; féltem mag-

gát, hogy a novejla hősnő sorsára jut.

Mara — miután egy egész fistfelhót

fujt maga elé, — egészségesen felkaczagott.

— Hát még mindég nem ismer engem?

— De ismerem, sőt sokkal jobban mint

maga önmagát. Es sokszor elgondolom, mint

fogom én a maga barátságát egyszer majd

nép-szűkös párttal, esetleg a szászokkal, oláhokkal, tótokkal szerbekkel, compromissumot fogkötő, mely alapján már előre kijelölik, kiholshányképviselettel választva.

E móddal Szell Kálmán nagy többségre tesz majd szert, mely persze liberális alig lesz. Az összes mandátumokat Szell kegye fogja osztogatni, az összes pártok meglesznek elégedve s valamennyi képviselőt a személyes hála fogja a miniszterelnök személyéhez kötni. E compromissummal saját pártját is megfogja Szell Kálmán antisztitan, s azonszemélyektől, kiknek inem tetszene, mandátumokat egy szerűen megfogja vonni.

Compromissumos kormány, compromissumos parlament van tehát terhelve!

És ez legyen az a tiszta választás, mely az igazi, hamisítatlan népakaratot tükröztesse vissza!

Mara elég, ha e választási tervet egyszerűen lekötjük, mert lesz még alkalomnk közelebről is fejtegetni.

H. J.

Mit tárgyal a város?

Debreczen város törvényhatósági bizottsága 27-én, azaz csütörtökön ülést tart. Az ülésre a következő meghívók mentek szert:

Meghívás a f. 1900. évi szept. hó 27-ik napján, — csütörtökön — d. e. 9 órakor a városháza nagy tanácstermében tartandó bizottsági rendes közgyűlésre.

Tárgyak:

1. Ő Felsége a királynak 70. évi születésnapja alkalmából kelt köszönő kezirata a város közönségének tudomására hozás végett, a m. k. r. belügym. ur által megküldetven, azt a városi tanács bemutatja.

2. Polgarmesteri jelentés az 1900. évi jul. és aug. hónapokról.

3. M. kir. Belügyminiszter ur leirata, melylyel a városi közgyűlésnek a nyomda fejlesztése ügyében hozott határozata jóváhagyatik, — tanácsi előterjesztéssel.

4. Ugyanaz a kir. gazdasági tanintezetnek a Pallágra kihelyezése czéjából adandó kölcsön fedezése végett kijelölt regale kárátánási kötvények feloldatása ügyében.

5. Ugyanaz, a gróf Dézenfeld-terti aru-sátrának használata és díjtételei ügyében kelt tanácsi intézkedés tárgyában. (Díj-szabályzat mellékelve.)

6. Ugyanannak határozata Kalmánczhelyi Mór volt mezőrendőrkapitány és Szathmáry János volt belső allatorvos fegyelmi ügyében.

7. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leirata a debreczen-nagyvárad villamosvasútra adott előmunkálati engedély meghosszabbítása tárgyában.

8. Nagyvárad sz. kir. város atirata a bécsi közsegtanácsnak ama határozatából folyólag, melyben kimondotta, hogy hivatalos atirataiban a magyarországi helyneveknek német neveit használandja.

9. Csanád megye törvényhatóságának atirata a korcsmai hitel korlátozása tárgyában a m. kir. igazságügyminiszter urhoz intézett feliratának pertolása iránt tanácsi javaslatlalt.

10. Hevesvármegye törvényhatóságának atirata a boritaladó tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának, hason-szemlélt felirattal való támogatása végett tanácsi javaslatlalt.

11. Ugyanannak valamint Szilágyvármegye és Nagyvárad törvényhatósági városnak atirata az olasz-borvám felemelése tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratuknak pertolása iránt, tanácsi javaslatlalt.

12. Szabolcs-Némethi sz. kir. város tanácsának atirata az új szőlők 10 hektoliterig terjedő termésének teljes adó mentesége tárgyában.

13. Maros, Torda és Kolozsvármegyék atiratai a hazai ipar védelme tárgyában a magyar országgyűlés képviselőházához intézett feliratuknak pertolása iránt tanácsi javaslatlalt.

14. Egy rendőrfogalmazói és egy számvéveségi szanctiszi állásnak választás utján betöltése.

15. M. kir. Belügyminiszter ur leirata, melylyel a közvilágítás házi kezelésbe vétele ügyében hozott közgyűlési határozatot és ugyan e czéjből alkotott szabályrendeletet jóváhagyja — tanácsi javaslatlalt.

16. Az ág. hitv. ev. egyháznak iskolai segély iránti kerelme; tanácsi előterjesztéssel.

17. Az izraelita hitközség iskolai segélyt kerő folyamodványa; tanácsi javaslatlalt.

18. A görög katolikus egyház iskolai segélyt kerő folyamodványa tanácsi javaslatlalt.

19. Tanácsi előterjesztés a lelenchazzal

III

Másnap gyorsan terjedt el a hír, hogy az érdekes doktor kisasszony az éjjeli elutazott a városból összes malhaival együtt.

Ákos az eset roppant lesújtotta egészen betegje lett barátja e tünésének. Taviratolt az ország minden részébe, hogy felvilágosítást nyerjen a Darkó Mara hollétéről — hasztalan.

Majd találhatta, mi vihette szegényt erre a lépésre.

Félt, hogy nem lesz elég erős a Bereghy tamadásaival szemben? Avagy csak egyszerűen kellemetlen volt neki a kapitány?

Ki tudná egy asszony gondolatait kifürkészni?

Ákos érezte, hogy többet vesztett, mintha anyja, anyja, testvére vagy hitvese halála volna el.

A mi városuk pedig elv-sztette egyetlen nevezetességet.

Hanem azért az idegenek ma is büszkén meséljük:

Tavaly volt itt három hónapig egy doktor kisasszony, gyönyörű egy bölgy volt. Kár hogy olyan hirtelen itt hagyott bennünket. És az idegen beleszólt:

— Bizonyosan nem tudott megélni.

Mert azt csak nem telerlehetni föl, hogy a dnktorkisasszonynak szive is van s egy elvitázhátatlan nagy erénye önfeloldozás.

kapcsolatos gyermekvédő egyesület vednökségének a város által elfogadása tárgyában.

20. Ugyanaz a lelencház létesítéséhez 20,000 koronával való hozzájárulás iránt.

21. A folyó 1900. évi jaltas 31-én tartott számonkérészel jegyzőkönyve bemutataltik.

22. A közigazgatási bizottságnak a folyó 1900-ik év I-ső feleről szóló évközi jelentését a városi tanács bemutatja.

23. A debreczeni ipartestület kérvénye az 1898. évi XXIII t.-cz, szerint alakult debreczeni ipartestületi hi elszövetkező kültágjai öző kamatozó üzletre-znek jegyzése által való részvetel iránt; tanácsi javaslatlalt.

24. Két városi adóvégrehajtó segély iránt kérvénye; tanácsi javaslatlalt.

25. Tanácsi előterjesztés Debreczen sz. kir. város házipénztárának s az általa kezelt alapcoknak 1901-ik évre szóló költségeloirányzata megállapítása iránt.

26. Az 1901. és 1902. évi utadóköltség eloirányzat; tanácsi javaslatlalt.

27. A városi nyomda 1898 évről szóó számadása bemuttattatik, tanácsi javaslatlalt.

28. Tanácsi előterjesztés az epreskerti fakaktarnak 1899 évi számadása felülvizsgálása tárgyában.

29. Ugyanaz a közkórházi pénztár es ögykezeles megvizsgálásáról.

30. Ugyanaz a volt főiskolai tűzoltó társulat utolsó tagjai 20 éves találkozásának öunepélyere kért segély adása tárgyában.

31. Ugyanaz a gör. katolikus egyház részére ideiglenes templomhely. kijelölése tárgyában.

32. Ugyanaz az ének- és daltársulatoktól az országos szinesz nyugdíjalap javára szedendő díj megállapítása tárgyában.

33. Ugyanaz a zálogüzletek kamatainak leszállítása ügyében.

34. Posta József es nejenek, továbbá Burai János es nejenek es Zsom Józsefnek velt fanyabirtokaira tulajdonjog bekebelezési engedély iránti kérvények; tanácsi javaslatlalt.

35. Tanácsi előterjesztés az 1900-ik év II-ik negyedéről szóó allategészségügyi jelentés tárgyában.

36. Knoll Rudolf debreczeni lakosnak honosítása eseten a város községi kötelekibe felvételenek kilátásába helyezése iránti kérvénye; — tanácsi javaslatlalt.

37. Özv. Ratonyi Tamásné, volt rendőr özvegyének segélyiranti folyamodványa.

38. Özvegy Dömsödy Györgyné kegydij iranti kérvénye.

39. A róm. katolikus egyházközségi bizottmány kérvénye építkezési vonal megállapítása tárgyában; tanácsi javaslatlalt.

40. Dr. K. Tóth Mihály mezőrendőrkapitány kerelme 6 heti szabadságidő engedélyezése iránt.

41. Orosz László rendőrfogalmazó kérvénye szabadságolás iránt; tanácsi javaslatlalt.

42. Borus Béla irnok kérelme szabadságolás iránt, tanácsi javaslatlalt.

43. Wamra József allatorvosi okleveleek kihirdetése.

44. Baba okleveleek kihirdetése.

Debreczen, 1900. Szept. 19.

Komlóssy Arthur.

lfőjegyző, polgarmester-helyettes.

Hajdumegye közgyűlése.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, szept. 24.

Hajdumegye törvényhatósági bizottsága ma d. e. 9 órakor kezdte meg e havi közgyűlését, melyen a bizottsági tagok nagy számban jelentek meg.

A közgyűlés a belügyminisztertől érkezett, a gyámpénztárakra, a képviselő választásnál szereplő fuvardijra, a kabai gazdasági iskola költségeinek viselésére, a közig. bizott-

sági gyűlések számára és idejére vonatkozó leiratokat megjegyzés nélkül tudomásul vette. A közigazgatási tanfolyam szervezéséről szóló körrendelet tárgyalásánál Veszprémi Z. várm. főjegyző egy nemes indítvánnyal lépett fel; indítványozta ugyanis, hogy utassítsák az alispán, miszerint a decemberi közgyűlés elé egy indítványt terjesszen a közigazgatási tanfolyam hallgatóinak javára felállítandó alapítvány érdekében. Ezen alapítvány a szegénysorsú tanfolyam hallgatók segélyezését célozza. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt, és elhatározta, hogy rovasse ki bár a teher vármegyei pótdó alakjában az alapítványt leírni fogja.

Érdekes pontja volt a közgyűlésnek a vallás és közokt. miniszternek az »erdélyi püspök« cím használatára és adományozására vonatkozó leirata.

Gyerekség! Hülyeség! Menjünk tovább: s igen helyesen — a közgyűlés egyszerűen tudomásul vette a szerencsétlen leiratot.

Az állatorvosi szolgálat államosításáról szóló földművelésügyi leiratot a közgyűlés tudomásul vette.

Ezután a vármegyei átépítészeti pénztár költség előirányzatának tárgyalásánál fejlődött ki hosszabb vita. Lévai Márton biz. tag és H.-Böszörmény polgarmestere H.-Böszörmény főutczájának 1901 évből kikövezését kérték.

Nincs pénz! Hat Nádudvar? ! hangzott a reménykedő böszörményiek mellett.

E tárgyval tapintatosan Latinovics vm. főmérnök részletes előterjesztést és ismert tésztett a vármegyei utak állapotáról és a szükséges javításokról, mit a közgyűlés helyesléssel tudomásul vett.

Többek hozzászólása után végre szavazásra került a dolog, amikor is szó többséggel azon határozatot hozott, hogy a Böszörményi fő ut még 1901 évben, az 1902-iki költség terhére kikövezessék.

A kaba-nádudvari h. é. vasut ügye került ezután szóba.

»Hajdu Nádudvaron — mint Jókai írja — Széchenyi gróf is csak egy napig lakott, akkor is csak hazafiasságból« — panaszkodott nádudvari főszolgabírája Nabrászký István, s a panaszszal kapcsolatban kérte a vicinális vasut felállításához való támogatást.

Hosszas vita fejlődött ki, végül Latinovics főmérnök, Dégenfeld főispán, Lévai Márton, és ifj. Lengyel Imre hozzászólása után a törvényhatósági bizottság olyan értelemben határozott, hogy a vármegye a nádudvar-kabai vasut felállításához hozzájárul és pedig — szavazás útján — 40.000 koronát szavazott meg ugyanily értékű törz s részvény ellenében.

A közigazgatási bizottság jelentését az év első feléről, a számonkérő szék jegyzőkönyvét, a vármegyei tisztviselők fizetés javítására vonatkozó belügyminiszteri leiratot, a pénztár vizsgálatról szóló jegyzőkönyvét stb. tudomásul vette a közgyűlés. egyben a jövő évre a vármegyei pénztár vizsgálatára bizottság küldetett ki, és pedig Karap Mór elnökléte Fischbein Ignác és Dalmy László.

Szilágy vármegyének az olasz bor vámfelémelésére, Nagyváradnak az Ofen-Pest-fele címzésekre, Csanád vármegyének a korcsmai hitel korlátozására, stb. vonatkozó atiratai elfogadtattak, stb.

A gyűlés hangulata különben rendkívöl

békés volt. Nem támadtak, nem zavarogtak, sőt a gyorsan lepergetett program alól is lehetőleg megugrani igyekeztek.

Színház.

Kapunyitáslótt.

A debreczeni színház igazgatója tudatja a közönséggel, hogy az 1900/1-ik évi színházi szezon szeptember 29-én tehát szombaton veszi kezdetét. Négy és fél hónap után újra visza tér Komjáthy társulata Debreczenbe, hogy hirdesse a magyar szellem és kultúra folyton növekvő diadalát.

Özömmel üdvözöljük színtársulánk tagjait az igazgatóval egyetemben az új szezon kezdetén. Kivanunk nekik erőt, kitartást nemes ambíciót.

A társulat mely szombaton mutatkozik be egészen a régi. Nehány tagja vált zott csupán, a kiknek helye azonban sürgős és helyes betöltést igényel.

Hisszük, hogy Komjáthy tudja, mily irányban kell társulata kiegészíteni. Érezheti ezt már a legutóbbi színházi bizottság ülésének határozatából, a mely várakozó állápontra helyezkedett. Nem is képekedünk, hogy gyorsan és a közönség jogos igényeinek tekintetbe vételével fox intézkedni.

Közönségünk, mint minden évben, kiváló érdeklődést tanusít a színház iránt. A bérletek száma ez évben nagyobb, mint valaha volt. Üres páholy már régen nincs, a földszinti bérlelők száma is tekintélyes. Színházunk páholybérlelőinek névsora e szezonban a következő:

A. bérletben.

— Földszint. —

Rickl Géza, Szabó Jánosné, Sesztina Lajos, Bay Ferencz, Szabó Emma, Sami Béla, Kölcsey Sándor, Reichmann Armin, Áron Manó, Kovács Lajosné, Kiss Áron, özv. Sarvály Ferenczoe.

I. Emelet.

Balkányi Miklós, Gajzágó Béla, Szikszay Lajos, Kaszanitzky Endre, dr. Kalmár Barna, Igyártó Sándor, Szabó Sándor, Szabó Miklós, Lestyan Adorján, Falk Lajos.

— Családi páholyok. —

Kovács Gyula, Szabó Antal, dr. Öreg János, Konc Elek.

B. bérletben.

— Földszint. —

Miskolczy Lajos, Simonffy Imre, Huzly Lujza, özv. Veress Lászlóné, özv. Steinfeld Mihályné, Vecsey Viktor, Melzer Ferencz, dr. Losonczy Almos, Kerekes Geza, dr. Rotschnek V. Emil, Liszka Nandorné, Varga Ferencz.

I. emeleti páholy.

Dr. Kola János, Király Ferencz, özv. Farkas Lajosné, gróf Dégenfeld József, özv. Brunner Edeáné, Tóth Kalmán, Ormódy Lajos, Pongrácz Géza.

— Családi páholyok. —

Lösch alezredes, Löfkovits Arthur, Keryeres Karoly.

C. bérletben.

Karap Mór, Simonffy Béla, Szikszay Gyula, Békessy László, özv. Csorba Lajosné, Szabó Kálmán, Vinnay Geza, Somogyi Pál, Szinay Gyula, Szentkirályi Tivadár, Ábrahám László, Bernath Elemer, Dalmy Kálmán.

— Emeleti páholyok. —

Derzsy Lászlóné, Kardos László, Lengyel Imre, Fazekas Sándor, dr. Ujfalussy József Vecsey Zoltán, Komlóssy Dezső, Szunyogh Sándor, dr. Brukner Ernő, özv. Bérassy Sámuelné, Szántó Győzőné.

— Családi páholyok. —

Biedermann József, Bechert Manó, Kernhoffer József, Tóby család, Menyei és Kolbenhayer családok.

Az első hét műsora, a mint lapunkat a színház titkári irodájából értesítik, a következő. Szombat, szept. 29. Megnyitó előadás, színreremk történelmi drámája, a következő kiosztásban: Komjáthy (Mvze) Komjáthyne (Edua) Pataki (László) Fáy Flóra (Ayd) Kiss Irén (boszorka) Szabó Irma (Vak leány) Ödly Bartha (Kun vezérek). Ezekon kívül részt vesz az előadásban az egész férfi személyzet.

Vasárnap szept. 30. Két előadás. D. u. felhelyarakkal Próbaházasság, este Kuruczfurfang. Kállay Lujza, Bódy E., Breznay, Ödly, Sziklay, Környei, stb. fellépésével. Ez oszón mutatkozik be a debreczeni közönség előtt először Nagy Gyula, a társulat új tagja is.

Hétfő, okt. 1. bérlet 1. sz. Görög rabszolga. Sárosi P. Kállay L. Bódy E. Környei, Sziklai, Karacs, Szatmári stb. közreműködésével.

Kedd, okt. 2. bérlet 2. sz. Közönyt Közönynyel Morató új klasszikus spanyol vigjátéka, Ödly, Fáy Flóra, Pataki stb. közreműködésével.

Szerda, okt. 3. bérlet 3. sz. Koldusdiák Mlöcker nagy operetteje, Perényi M. Karacs, Környei, Nagy, stb. fellépésével.

Csütörtök, okt. 4. bérlet 4. sz. ismét újdonság a Névtelen levelek, kacagató franciaia vigjáték, az egész szerepek, Pátaky, Nagy, Tanay, Sziklay, Kiss I., Szabó I. Szigeti L. Breznay A. és T. Halmy Margit kezében vannak.

Péntek, okt. 5. bérlet (Kis szökevény) angol operette, Perényi M. Kállay L. Galyassi P. Sziklay, Szathmáry, Péchy L. at. fellépésével.

Szombaton, okt. 6. Az aradi 13 vértanu emlékére diszelőadás — 1848 — Hada kutja.

Vasárnap, okt. 7. d. u. Liliom Klári, este újdonság: Csillag fia (Bar Kochba) óriási sikert aratott zsidó daljáték a Szamith szerzőjétől, mely azonban ugy tartalom mint zene dolgában magisan fölülte áll a Szulamithnak.

HIREK.

A braganzai herceg Debreczenben marad. Mi voltunk az elsők, kik hírt adtunk arról, hogy Ferencz József braganzai herceg 3 havi szabadságra megy. A fővárosi s vidéki lapok átvették e hírt, de csakkogy ők is valami újat, szenzációt mondjanak — mert hát dehonesztáló rájuk nézve valamit egyszerűen kívágni — a szabadságolást az Aulich ezredessel történt affér folyamánának tüntetik fel s nagy hangon hirdetik, hogy a braganzai herceg büntetésből megy három havi szabadságra s büntetésből fogják más ezredhez áthelyezni. „S ezzel — teszik hozzá a lapok — a kinos ügy befejezést nyert.“ Nahát tisztelt lapársak, nem a kinos ügy folyamánya ez s nem büntetésből megy a herceg három havi szabadságra s nem is helyezik őt más ezredbe, sőt a farsang után ismét visszatér Debreczenbe s ismét a Vilmos huszároknál fogja a magyar királyt szolgálni. Mégis csak szép és dicső dolog, ha alapos információra hallgatunk s nem irunk hasból!

* Komjáthy János szinigazgató ma délben Debreczenbe érkezett a bérletek végleges elrendezése czéljából.

Fedák Sári hangversenye. A zenedében diszes és előkelő közönség gyűlt össze szombaton este, hogy gyönyörköd-

jek a Rákosi Szidi asszony, Polónyi Elemer és Fedák Sári, a népszínház új primadonnája hangversenyében. Polónyi virtuóz zongorázása már ismerős a debreczeni közönség előtt: ez estén is remekelt. Rákosi Szidi szavaló művésze szinten gyönyörködtetett, Fedák Sári sikere azonban olyan volt, hogy egy csapásra meghódította a debreczenieket. Remek egy temperamentumos teremtés ez, akiről elmondhatjuk, amit Kazinczy a hegyaljai termésről, hogy van benne: *i z, c s i n, t ü z*, Űde fiatalsága, bájos megjelenése, plasztikus termete, csengő, érzelemdús hangja valószínűleg elbűvölőleg hatott: az általa előadott poétikus — bár ilyen hangversenyeknél itt-ott kissé szokatlanul pikánsdolgok a legbájosabban csengtek a hallgatóság lelkébe, a mely nem is késett tapsviharral árasztani el a kedves művésznőt. Örömmel üdvözljük őt, mint igazi űde rózsát, az operette művészet hervatag parlagán s derék dolog volt a zenedétől, hogy ezt a bájos teremtést a debreczeniekkel megismertette.

* **Meddig érvényes a régi postabélyeg?** Az osztrák értékű régi posta frankó jegyek nem a folyó évi január 1-vel forgalmon kívül nem helyezt. t egyéb régi posta értékekben érvényessége folyó évi október hó 1 től kezdve tehát osztrák értékű régi posta értékekkel használni nem szabad. A közönségnél kinlevő osztrák értékű régi bankjegyek és egyéb régi értékekkel ha azok valódiak, épek és használhatók, a posta (és távirat) hivatalok, folyó évi október hó 1-től bezárólag december hó 31-ig terjedő három havi átíró folyama alatt — a bemutató kívánsága szerint — új kibocsátású (fillér értékjelzésű) frankójegyekre és egyéb értékekkel becsereleik. Folyó évi december hó 31 én tul az osztrák értékű régi frankójegyek és egyéb régi értékekkel becserelésére.

* **Halálozás.** Thieszen Arthurt a debreczeni iparos világ egyik derék, közismert tagját nagy gyász érte. Anyosa özvegy Róth Jánosné sz. Fischer Katalin asszony tegnap délután hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése holnap délután lesz. A család a szomorú esetről a következő jelentést adta ki:

Mély fájdalomtól megtört szívvvel tudatjuk a nagyszámú rokonság nevében is felejtetellen jó anyának, nevelő anyának, anyós-nak, nagyanyának, illetve testvének és áldott emlékü rokonnak Róth Jánosné szül. Fischer Katalin asszonynak folyó hó 23-án, délután fél 1 órakor éltének 55-ik boldog házasságának 30-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hűlt telemei folyó hó 25-én, délután 3 órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint a Nagy-Péterfia-utca 4. sz. háztól a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra temetni. Mely vég-tiszteletére az elhunytak rokonait, barátait és ösmerőseit tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1900. szeptember 23-án. Banatos férje: Roth János. Gyermekai: Irén ferjével Thieszen Arthurral, János, Kálmán, Béla. Nevelt leánya: Viola Irén. Unokái: Ernő, Géza. Testvére: Fischer Károly nejével és gyermekivel. Nász: özv. Thieszen Hermáné és fia Hugó. Az örök világosság fényeskedjék neki!

* **Tettenért templomfosztogatók.** —

Nemrégiben történt, hogy a tamásai református templom perselyét ismeretlen gazemberek feltörték és tartalmát kirabolták. A lelkes nyomban jelentette az esetet a hatóság-nak. Nyomozták is a beöröket, azonban hiába. Végre is a csel kerítette hurokra az annyira keresett gonosztevőket. A minap este az egyházfi — látszólag véletlenül — nyitva felelte a templom ajtót, maga azonban elrejtőzött. — Éjfél után azután elbukkant három alak. Nagy halkal vigyázatos csendben besompolyogtak a templomba. Az egyházfiak sem kellett több. Futott a községhezazara csendőrökér és még idejében tértek vissza ahhoz, hogy a Potyanki Jánost és Mihályt, továbbá Mucsi Jánost, akik epen a perse y tetejét fészegtek letartóztatták. A gazemberek beismerék azután, hogy a multkoriban i ök rabolták ki a perselyt. Az istentelen férfiakat bírói zár alá helyezték.

* **Véres támadás az utcán.** Tegnap este a 93. számú rendőr egy munkás osztályhoz tartozó embert kísért a rendőrségi központra. Fejéről patakzott a vér s utját a vér pirosra festette az Árpád-téről a központig. Ilyen véres állapotban találta őt az utca pofában a rendőr, akinek kerdezőkérésére csak annyit tudott mondani, hogy Szabó Mihálynak hívják s hogy szalóki illetőségű. Arról, hogy kitől és miért kapta a fején, arczán és nyakán lévő bot és kessel okozott sebeket, — felvilágosítást adni nem tudott. A súlyosan sérült embert beszállították ápolás végett a kózkórházba.

* **Arcképek az új bankón.** Az eredeti terv tudvalevő-g az volt, hogy az új husz-koronás bankón látható két női fej számos elő szép asszony fotográfiájából összeállított képe legyen a magyar, illetve az osztrák típusnak. A Deutsche Zeitung című bécsi lap most azt újságolja, hogy a rajzoló ettől az eredeti tervtől eltért annyiban a mennyiben mindegyik női fej a husz-koronásan egy-egy élő hölgy arcképe. És pedig a magyaroldalon látható barba hölgy *F l i t t n e r* Frigyes díznak, az osztrák-magyar bank budapesti fő-intézője főnökének a felesége, a szőke hölgy pedig az osztrák oldalon Kaizl dr. volt osztrák miniszter neje.

* **Apponyi beszámolója.** Apponyi Albert a jászberényi kerület országgyűlési képviselője tegnap tartotta beszámolóját Jászberényben. A nemes grófot párthívei lelkesen fogadták. Apponyi mosakodik első sorban is *k o r m á n y p á r t i* vedlése miatt. — Majd az osztrák viszonyokról értekezett. — Később Magyarország párisi diadalát rajzolta le. Különös elismeréssel nyilatkozott a belügyi kormányzatról, mely szerinte példászerű. Választói a tetteit hallgatták, de nem is tehetek egyebet. Hisz a nemes gróf beszélt volna tovább is öke-szólan tanközlésül. Ebben pedig neki nincs párja. A jászberényiek csak örülhetnek, hogy a politika debateri gyakorlat színtere legujabban Jászberény volt.

* **Bauer Ignác temetése.** Társadalmunknak egy igen érdemes, munkás tagja hunyta örök alomra szeméit: Bauer Ignác gépgyáros meghalt 53 éves korában. A szerényen de annál nagyobb odaadással dolgozó derék ferfit mindenki tisztelte és kecsülte, a kivel csak érintkezése volt. Jó szíve és nemes lelke számos barát szeretetét szerző meg számára. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett; a debreczeni

szabadkőművesek területileg kísérték jó testvérüket végső útjára s ravatalára a Haladás páholy és díszes akác koszorút helyeztett.

A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a szerető jó férj, apa, nagyapa, após, vő, testvér, sógor és rokon Bauer Ignácznak folyó hó 22-én éjjeli 2 órakor, életének 53-ik, boldog házasságának 27-ik évében hosszas szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 23-án délután 3/5 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint, Péterfia 73-ik sz. házunktól a Szent-Anna-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig f. 25-én d. e. 25-én d. e. 9 órakor fognak az egék urának bemutatni, Kelt Debreczen, 1900. szept. 22. Banatos neje: özv. Bauer Ignáczné, szül. Eberhardt Amalia; leánya: Amalia ferjével Mattyasovszky Andorral; s ennek gyermekei: Annuska, Jetike, Miczike és Évike; számos rokonok nevében is. Testvérek: Bauer Leopoldin ferjével Gall Nándorral; Bauer Mária, ferjével Gombos János-sal; Bauer Josefín, özv. Halvax Mátyásné; Bauer Barbála, özv. Fluorovits Peterné; Anyosa: özv. Eberhardt Hugóné. Az örök világosság fényeskedjék neki!

* **Hajdumegye állategészségügye.** Hajdumegye területén az elmúlt héten a következő állatbetegségek fordultak elő: Juhhimlő: Hajdu-Szoboszló v. 1 p. Rühkor: nádudvari j. Nádudvar 1 u., Hajdu-Nánás v. 1 l. Sertésorbancz: balmazújvárosi j. Balmaz-Ujváros 5 u., Felső-Józsa 1 u., Mike-Pécs 1 u.: nádudvari j. Földe: 43 u. Nádudvar 1 t., Hajdu-Nánás v. 2 u.

* **A Corsó kávéházban ma este Kiss Béla és zenekara zeneestélyt tart.**

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, a kik felejtetetlen emlékü jó édesapám temetésén megjeleni kegyesek voltak s részvétökkel mérhető faldalmunkat enyhítették fogadjak eghálásabb köszönetemet. Edes anyám és a lgyászoló család nevében is ifj. Csóka Samuel.

Petőfi-relikviák.

Gyűjtötte és írta: **Kéry Gyula.**

Debreczenben.

Mulatságos történetet beszélt el nekem Hutiray Ferencz, tekintélyes debreczeni polgár, a ki véletlenül egy éjszakát együtt töltött Petőfi Sandorral.

Abban az időben történt, mikor a nagy költő lerongyolódva, fáva, éhesen, gyalog Páparól Debreczenbe érkezett, a hol egyetlen ismerősé él s barátjánál, Pákh Albertnél, a »Vasárnapi ujság« későbbi szerkesztőjénél, talált barátságos fogadásra.

A jóbarát készséggel osztotta meg szerény lakát Petőfivel, a ki láthatólag jól érezte magát barátja társaságában.

Már éppen lefeküdni készültek, mikor Pákh, aki az ablaknál állott, bosszusan fölkiáltott:

— No, az éjszaka nem hunyuk be a szemünket!

— Hogy érted ezt? — csodálkozott a költő.

— Világos. Nézd oda, arra a fiatal emberre, most tér át erre az oldalra - az Hutiray Ferencz gazdasági gyakornok Vámospércsen.

Ha bejőnn a városba engem szerencsétet meg mindig éjszakára, a mi ugyan nem volna baj, mert szívesen látom, de olyan rémségesen borkol hogy attól az emberfia egy pila natra el nem alhatik.

Kopogtattak. A kellemetlen vendég lepett be minden bevezetés nélkül jelentette:

— Ma nálad alszom, öreg. Reményilem nem haragszol?

— Ugyan, kérlek! — ment-getőzött Pák de arczáról leritt a boszankodás.

Petőfi egy darabig szótlanul ül: Pák és Hutiray között, Látszott rajta hogy valamin gondolkodik.

Egyszerre felrehívta barátját s röviden sugott neki valamit, aztán néhány percze távozott a szobából.

— Érdekes ember, jegyezte meg Petőfiről Hutiray.

— Egy lángész, lelkesedett Pák s mint minden zseni, végtelenül különös.

— Az látszik rajta.

Lobbanékony, ingerlékenysége pedig nem ismer hatást.

Emlékszem, pápai diakoromban nálam bált egyszer s lakótársam ugyancsak megjártá ve e.

A fiúnak ugyanis megvolt az a rossz szokása, hogy alvás közben egy kicsit horyogott. Petőfit nagyon rosszul izgatta a dolog s egy párszor felrazta álmából a fiut, a mikor pedig az újra csak horkolni kezdett, fekezhetetlen haragjában ravette magát s fojtogatni kezdte.

Szerencsére felébredtem s kiszabadítottam szoruló társamat.

Hutiray az elbeszélés alatt egyre kellemetlenebbül érezte magát s a lefekvésnél oly izgatott volt, hogy Pák és Petőfi alig tudtak megőrizni komolyságukat.

A két barát egész éjjel pompásan aludt csak Hutiray forgoódott egyre izgatottabban agyában. Reggel kimerülve sugta oda Pák: —

— Barátom, be se hunytam a szememet. Feltem a te vendégedtől.

Pák nem tudta tovább tartani komolyságát.

Kaczagva világosította föl Hutirayt, hogy az egész dolog csak csel volt, a melylyel éjszakai nyugalmukat akarták biztosítani.

— Most — mondogatja az agg férfi, — büszke vagyok rá, hogy egy éjszakát virasztottam az ő nyugalmaért.

Folyt. köv.

Csuz és kimerülés.

A leginkább elterjedt betegségek egyike a csuz. Különbözeteképen jelentkeznek: majd heveny, majd idült, vagy az egész testet támadja meg, vagy pedig csak egyik részét. E ödezője gyakran a hideglelés. Sokszor komoly bajt idéz elő a fejben, a vérkeringést előmozdító vagy a légző szervekben és végtére minden nemű munka elvégzését lehetetlenné teszi. Ez az esete André Barry urnak, Waller ügyvéd főhivatalnokának Bourgneufban (Creuse, Franciaország). A Le Chercheur de Bourgneuf című újság egyik munkatársa kikérdezte az esete felől és a következőket hallotta:

Nagyon rossz volt az egészségem, lehangolt voltam, szomorú és nem volt kedvem a munkához. Bizonyos idő óta bal fülemben különös zugást éreztem, mintha csak volna közeledés: hallottam volna, egészen süke voltam és ezzel egy időben kiállhatatlan fájdalmat éreztem a bal karomban. Aludni nem tudtam és egyre azon aggódtam, hogy elveszítem állásomat. Ötvennyolc éves koromban már nem reméltem gyógyulást. Egy napon az iroda postájában füzetet találtam mely a Pink-pilulák által elért sok gyógyulásról szólt, elmondva, hogy sok hozzám hasonló beteget meggyógyítottak. Nem sokáig haboztam

és jól is tettem, mert ma már egészen egészséges vagyok. Összesen 6 dobozt használtam, de a csuz a kezemből már az első doboz használata után eltűnt, a zugás egészen elhagyott, boldog vagyok, jó kedvű és minden fáradság nélkül dolgozom.

A csuz, bár gyakran a hideg vagy a nedvesség idezi elő, a rossz vértől is eredhet és így az ebből eredő betegségeket ugyanugy gyógyítják, mint az eredeti bajt. A gátbajt, közeli rokona a csuznak, a köszvényt, verszegénységet, skrofulát, a gyermekek rossz kifejedését, mind meggyógyítják a Pink-pilulák. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz ára 9 frt. Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

IRODALOM.

Fülei Szántó Lajos az ismert nevű író »Az üldözöttek« című könyvet ír az állatvédelem érdekében. A könyv nagy szeretettel karcja fel az állatvédelem ügyét s nemes buzgalommal óhajta már a gyermek fogékony lelkébe becsépegtetni az állatvédelem szép eszméjét. Gyönyörű-éggel olvastuk minden sorát, s melegen ajánljuk olvasóinknak. A könyv Grimm Gusztáv kiadásában jelent meg Budapesten.

A galamb hagyatéka és egyéb történetek. Beer Bela, ki mint kötetes mutaja, kereskedő ember, e czim alatt adott ki egy kötet elbeszélést. »A galamb hagyatéka« az első elbeszélés naiv, elkoptatott história, de a kötet többi — elbeszélése figyelme érdemel, írói vénára való érdekes dolgok.

Nem görget Beer Bela problémákat — Kereskedő családok történetét meéli el — de ezt azután vonzón magyarásan. Humer is csalan fel egyik másik elbeszélésében. s ez mo-olyt c-al az ajakra, s elismerést hoz az írónak. Szívesen ajánljuk Beer Belát olvasóink figyelmébe. Elő köteté iger — haladást, erősödést, egyéniséget. És ez már maga elég egy kezdő írónak.

»A bolygó zsidó« cz. regény Sue Jenő-től, francziából átdolgozva Tihanyi Benő-től 1. és 2. füzete megjelent. A bolygó zsidó, monda: alak, melylyel minden irodalomban sokat foglalkoznak. Levélsőnek egy angol szerzetes említi egy krónikájában. Szerinte a bolygó zsidó Kartaphilos, Páthus ajtónállója volt, a ki a hatalra itit Krisztust, mikor az a palotából kiment, megüötte, gunyosan monda: Menj mar, mert késlekedel? Mire Krisztus azt felelte: Én megyek, de te varj, míg én visszatérek.

S Kartaphilos még ma is várja Krisztus visszatérését. A XVI. században más alakot öltöt a legenda, s ebben az alakban terjedt el. E szerint Ahasverus jeruzsálemi csizmadia nem engedte meg Krisztusnak, hogy ez az ő ajtaja előtt megpihenjen, mikor vállán a keresztel a Golgo hára ment. Ezért Krisztus azzal az átokkal sújtotta, hogy ő se pihenhesen meg, hanem bolyongjon mindaddig, míg a megváltó vissza nem tér.

Ez a regény főmomentuma. Minden lapja megkapó és érdekesítő. Végig halad abban az olvasó Szibéria hómezőin, Java kábitó tropikus világán, egy párisi farsangi éjszaka orgiáin, hogy tanuja lehessen annak a szörnyű küzdelemnek, mely egy többszörös százmillios örökös körül, egy démonikus jezsuita vezetése alatt működő, az egész világot behálózó titkos szövetkezet között és a megtestesült szépség, bátorság, jámborság és szerelem között lejátszódik.

A bár nem mai keletű, de világhírre vergődött könyvet a »Pannonia« könyvkiadóhivatal Budapest, VII., Akácza-utca 22. adja ki illusztrált 42 füzetben és egy füzet ára 30 fillér.

Törvényszék.

Apagyilkos az esküdtszék előtt.

— Törvényszéki végtargyalás. —

Debreczen, szept. 24.

Az apagyilkossággal vadolt K. Varga Lajos bünpereben tegnapelőtt folytatták az esküdtszéki tárgyalást. Kevésbé jelentékeny tanu vallomások után vallomások után az orvos szakértői véleményre került a sor.

Az orvosok egymásután, de különösen dr. Izso törvényszéki és dr. Sarvay Gyula orvosok fejtették ki részletesebben, hogy a vádlott elmebeli állapota rendes és hogy a gyilkosság elkövetésekor tudatában volt súlyos következményekkel járó tettének.

Ami ezután következett, egészen új fordulatot a tárgyalás menetének. Dr. Kálmáncz helyi József védő kérelmére ugyanis vizsgálat tárgya tettek, hogy a meggyilkolt testéből kivett három golyót a bűnjelként szereplő revolverből lötték-e ki?

Dr. Izso törvényszéki orvos a delutáni tárgyaláson aztán bejelentette vizsgálata meglepő eredményét. A meggyilkoltból kivett golyókat ugyanis tizenkétféle milliméteres revolverből lötte ki a gyilkos és az egyáltalában nem illeszthető a bűnjelként beszoigáltatott revolverbe. Megoldatlan kérdésként maradt azonban, hogy a meggyilkoltban maradt ma-ik három golyó beilleszthető-e a revolverbe.

A meglepő vélemény után a királyi ügyész a tárgyalás elhalasztását és a meggyilkolt holttestének exhumálását kérte. Az esküdtek nevében pedig dr. Balkányi Miklós emelkedett fel s arra kérte a törvényszéket, hogy legyverszakértőket hallgasson ki arra nézve, vajjon a golyók a bűnjelként beszoigáltatott revolverből kilőhetők voltak-e?

A törvényszék tanácskozára vonult vissza, amely után dr. Szeőke István elnök hirdette ki az eredményt. E szerint a törvényszék a tárgyalás elhalasztását és az iratoknak a vizsgálóbíróhoz való visszatértesztését kimondta, hogy a tárgyalás során felmerült s kellőleg meg nem világított adatokra vonatkozólag terjessze ki a vizsgálatot. Kimondta a törvényszék K. Varga Janos holttestének exhumálását is.

Dr. Kálmáncz helyi József védő ezek után a vádlottnak ideiglenes szabadlabra helyezését kérte, a mit a királyi ügyész ellenezett. A törvényszék kimondotta, hogy a vádlott szabadlabra nem helyezhető. A vád, mely alatt áll súlyos, attól lehet tehát tartani, hogy következményei elől megszökhet. Így K. Varga Lajos továbbra is vizsgálati fogságban marad.

A védő ezen határozat ellen felfolyamást jelentett be.

§ Jövöhéti esküdtszéki tárgyalások.

A jövöhéti esküdtszéki tárgyalások a következő sorrendben tartatnak meg: Szept. hó 24-én hétfőn Mező Lajos ellen, halált okozott súlyos testisértés büntetése miatt. Szept. hó 26-án szerdán Elek (Harangi) Janos ellen, halált okozott súlyos testi sértést, büntetése miatt.

KÖZGAZDASÁG.

A debreczeni termény- és áruraktár részvény-társaság ma küldte szét 1899—1900-ik zarszamadását. A zarszamadás az életre való társaság tizenharmadik üzletéről számol be. Örömmel constatalja az igazgatóság, hogy az 1899—1900. üzleti év a vállalat folytonos emelkedéséről tesz tanuságot. Az idei forgalom jóval felülhaladta a mult évit. A lefolyt évben 29774 kor. 78 fillért tesz ki az üzleti haszon; a részvény-társaság vagyona ez idő 320,758 kr. 98 fillér, terbe pedig 12,984 korona 98 fillért tesz ki. Egyben meghívja az igazgatóság a részvénytársaság tagjait a szeptember 30-án d. e. 10 órakor tartandó évi rendes közgyűlésre, melynek legfontosabb tárgya a két lelépő igazgatósági tagsági hely betöltése.

Budapesti gabonátözsde.

szept. 24.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Table with columns: Baza, Kilós, Ár 100 klg., 100 kilogramm ára. Rows include Tiszavidéki, Fehérmegyei, Festvidéki, Bácsági, Bácskai.

Table with columns: Min. hekt.-ben, Arvölogram. Rows include Rizs elsőrendű, másodikrendű, Árpata, Zab, Tengeri búzsa, Repce, Köles.

Sertésvásár.

Kőbányai sertés piac. szept. 24. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 400 kgm felüli) — kr. Közép p. kint 300—340 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban.

Nyilt-tér.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával osecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálással fogadtott

MOHAI

ÁGNES-FORRÁSUNK

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt mert dus szénsavtartalmánál fogva specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen.

Kedvelt borviz.

A mohai Agnes forrás kezeslése.

Főraktár:

Édeskuty L

es. és kir. udvari szállító BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

1243—1900. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 1600/52.—1900 P. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Kohn és Jungreis debreczeni cég részére Schneider István debreczeni lakostól 385 kor. lőke, ennek 1899. évi decz. hó 1-től számítandó 6% kamatai és eddig összesen 72 kor. perköltség erejéig a fizetett összeg betudásával 1899. évi december hó 8-án bíróilag felülfoglalt és 2533 koronára becsült háziutortok, épületi anyagok, állványok, kovek, lovak, kocsik és egyéb ingóságok 1900. évi szept. hó 27-én d. e. 9 órakor kezdetét veendő és alperes lakásán, Csemete-utcán 7. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet igénylőnek azon ali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsaron alul is el fognak adni.

Debreczen, 1900. évi szept. hó 7-én.

Török Péter

bir. kiküldött.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Orökbe adná egy igen szegény földmives két leány és két fiu gyermekét. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó ház. Boldogfalva-utca 3-ik sz. ház családi viszonyok miatt jutányos áron eladó. Értekezhetni ugyrott.

Feltűnő olcsó vetőgépek kaphatók: Schlick-féle 15 soros 130 frt., Umrath-féle 17 soros, 100 frt., Schutlevorth-féle 13 soros, 80 frt. részletfizetésre. Egy 21 s ros Zala Drill 230 frt. Gépek megtekinthetőek Piac-u. 26. Nagytözsde udvarán.

Ócska vasat a legmagasabb napi áron vesz Klein J. kab Piac-u. 26. a nagytráfik udvarán.

Szőlőföld vétel részlettörlesztésére. Közel a városhoz, immunis homokon, mintegy 33 holdnyi területű földvételre társakat keresek. Előlegre lehetni fétoldanként is. Szóbeli, vagy írásbeli részletek felvilágosítással szivesen szolgál: Cs. I. pacsirta u. 49. sz.

Kiadó lakás. 2 utcái szoba garcon lakások vagy iroda helyiségnek, esetleg gyermektelen házaspárnak, azonnal kiadó. Bővbb felvilágosítás nyartható az izr. hitközségi irodájában József kir. herceg u. 26. sz. a.

Haszonbérlet. Mike-Percs határban 120 hold (1200 □ öi) tagbirtok épületekkel 1901. év Augusztustól több évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Varga-u. 7. sz. a háztulajdonosnénál. (48.)

Joghallgató correpetitornak ajánlkozok, esetleg ebédér is. Ajánlatokat a kiadóba kérek.

Férfi ruhák tisztítását és javítását 1 frt 20 kr. ófi feljbb ugy férfiruhák átalakítását a legolcsóbb árak mellett eszközölnék Hubay és Pál férb szabók és férfi ruha tisztítók. Szt.-Anna-u. 3.

Ház a Kossuth utcában családi viszonyok folytán jutányosan eladó, esetleg bérbeadó. — Értekezhetni Kossuth-u. 31. Szvatos.

Templomülés a debreczeni Deák-Ferencz-utcai izr. templomban középhajó 3-ik pad, I. sz. sarok ülés örök áron eladó. — Értekezhetni a kiadóhivatalban.

M. á. vasutak menetrendje 1900. május hó 1-től.

Debreczenből indul:

Table with columns: Destination, Time, Type. Rows include Budapest felé (gyorsvonat), Budapest-Nagyvárad felé, P.-Ladány-Nagyvárad felé, Szatmár-M.-Sziget felé, Füzes-Abony felé, Ohat-Kócs-Polgár felé, Derecske-Nagy-Léta felé.

Budapestre érkezik:

Table with columns: Time, Type. Rows include A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v., A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v., Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v., A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.

Budapestről—Debreczenbe indul:

Table with columns: Time, Type. Rows include A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v., A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v., Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v., Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v., (P.-Ladányig gy.-v. átszálással) este 9 15

Debreczenbe érkezik:

Table with columns: Destination, Time, Type. Rows include Budapest felől gy.-v., Budapest-Nagyvárad felől, Budapest-Nagyvárad felől gy.-v., Budapest felől, Kolozsvár-Nagyvárad felől, M.-Sziget-Szatmár felől, M.-Sziget-Szatmár felől gy.-v., M.-Sziget-Szatmár felől, Csak Szatmárról (gyorsv.), Kassa-Miskolcz felől, Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől déli, Kassa-Miskolcz felől, B.-Sz.-Mihály-H.-Böszörm. felől, F.-Abony felől vártérre, Ohat-Kócs-Polgár felől vásártérre, Derecske-Nagy-Léta felől.

Hirdetmény.

Földmívelésügyi m. kir. Minister Ur
Ő Nagyméltósága f. évi augusztus hó
29-én kelt 33822 sz. rendeletével, a deb-
reczeni gazdasági tanintézet pallagi tele-
pén, 416980 kor. 11 fillér költségösszeg-
gel következő építkezéseket engedélyezte:

1. Főépület	182948 kor.	46 fi.
2. Igazgatói lakás	20187	35 "
3. 3 tanári lakás		
a 36846 k. 91 fi.	= 1105.0	73 "
4. Casino épület	2247	04 "
5. Rendelkezési iroda	8146	02 "
6. Napiskola	484	28 "
7. Segédtanári stb lakás	12948	33 "
8. Cselédlakások	10227	41 "
9. Mosó, mángorló stb. épület	5475	18 "
10. Sertésöl	5931	81 "
11. Juhaköl	7814	09 "
12. Jégház, tejkamra stb.	5991	04 "
13. Kovács, bodnár mű- hely	2938	40 "
14. Gépszin	4936	01 "
15. Áthelyezések, baromfi ólak stb.	11859	96 "

Összesen 416980 kor. 11 fi.
azaz négyszáztizenhatezer ai-
lencsáz nyolcvan korona 11 fillér.

A fent említett munkálatok kivitelé-
nek biztosítása czéljából az 1900. évi
okt. hó 5-ik napjának 10 órájára az ál-
lamépítészeti hivatal helyiségében tar-
tandó zárt ajánlati verseny tárgyalás
hirdetetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak,
hogy a fentebbi munkálatok végrehajtá-
sának elvállalására vonatkozó zárt aján-
lataikat a kitűzött nap d. e. 9 1/2 órájáig
a nevezett hivatalhoz annyival inkább
igyekezzenek beadni, mivel a későbben
érkezettek figyelembe nem fognak vé-
telni.

Az ajánlathoz az általános felté-
telekben előírt, az engedélyezett költség-
összeg 10 %-ának megfelelő bánatpénz
vagy a bánatpénznek az állampénztár-
nál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhi-
vatalok stb.) történt letételét igazoló
pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatokra vo-
natkozó műszaki művelet általános és
részletes feltételek a debreceni m. kir. ál-
lamépítészeti hivatalnál, (Kossuth-u. 29. I.
emelet) a rendes hivatalos órákban nap-
ponként megtekinthetők.

Kelt Debreczen, 1900. szept. 20-án.

Az építési bizottság.

A legjobb
szobapadló máz
az oroszlanjegyű
Lechler Linoleum lakk
kapható
DEUTSCH LAJOS és VÁRAY JÓZSEF uraknál.

Bikszádi

árlappal
és ismertető

könyvecskével

bermentve szolgál

a

kútkezelő ség

Bikszád,

(Szatmármegye.)

Bikszádi

ásványos gyógy-
vizet, mely egye-
dül a maga nemé-
ben, több hírneves
egyetemi orvosta-
nár és hírneves vidéki orvosok. hatásánál fogva főlébe
helyezik a külföldi és drága Selters és Gleichenberai vi-
zeknek. Gyógyító hatása a **bikszádi** ásványos gyógyviz-
nek kitűnően bevált idült és heveny légsóhurut, haagsza-
lag hurut, verköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fog-
va vérhányás, tüdőcsucs hurutnál és kezdődő gümőkór-
nál, továbbá kitűnő eredményt értek el a BIKSZÁDI VIZ alkal-
mazása által emészthetlenség, idült és heveny gyomorhu-
rut, aáj és epehólyag bántalmánál, a belek renyhe mű-
ködésénél, vesehomokban szenvedőkénél, görvélykóros da-
ganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint speci-
ficum vált be.

Bikszádi viz berlöje s a sztojkai viz főelarusító:

ALMER LAJOS és KÁROLY

nagybányai lakosok.

Sztojkai

ásványvizet, mi-
Erdély gyöngyét, nem
hiába neveztek el **ma-**
gyar karlsbadi viz-
nek, mert ényleg an-
nak gyógyhatása szigorú diéta betartásával: idült
gyomor-bántalom, máj és epehólyag, valamint epekő
bajknál, nemkülönben **czukorbetegségnél** alkalmazva
valóságos csodákat művel, kitűnő hatása a SZTOJKAI
ÁSVÁNYVIZ a legzöszerek öt-zes bántalmánál, va-
lamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is.
A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ du- szénsavtartalmánál
fogva akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve,
mint kellemes üdítő ital parját ritkítja. A SZTOJKAI
ÁSVÁNYVIZ hosszas használata az ep szervezetben
elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pó-
tolja bármely vidéken, annnyival is inkább mert hosz-
szabb alás után nem esapódnak ki belőle a szilárd
alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a ten-
geren túli szállítást.

SZTOJKAI

árlappal

és ismertető

könyvecskével

bermentve szolgál

a

FORRÁSKEZELŐSÉG

SZTOJKAI,

u. p. Magyar Lajos.

Szolnok-Doboka m.

Acetylen világítási berendezések

városok, falvak, kastélyok, gyárak, vendéglők stb. részére.

Egyszerű szerkezetű készülék; saját szabadalmunk és gyártmányunk.

Költségvetések díjmentesen.

Galciumcarbide a legolcsóbb árban.

MAUTNER ADOLF és Társai

Budapest, V. Arany János-utca 5.

Üzleti könyvek,

csinos kiállításban, erős kötésben, igen jutá-
nyosan kaphatók

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.